

Vinko Žganec

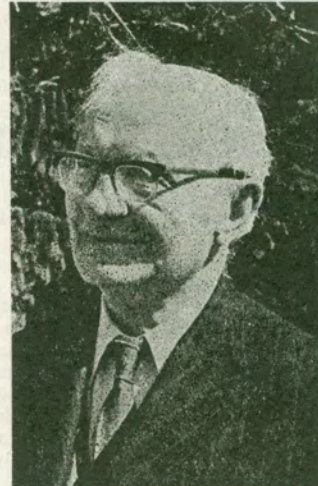
U Zagrebu je u 87. godini života, 12. prosinca o. g. preminuo istaknuti hrvatski etnomuzikolog, akademik dr. Vinko Žganec. Od uvaženog glazbenika i dugogodišnjeg suradnika našeg časopisa na ispraćaju s Mirogoja u rodni Vratišinec oprostio se u ime Instituta za crkvenu glazbu i Uredništva časopisa »Sv. Cecilija« mo. Izak Spralja ovim riječima:

Opraštam se od pokojnog akademika dra Vinka Žganca u ime uredništva časopisa za duhovnu glazbu »Sv. Cecilija«, odnosno u ime Instituta za crkvenu glazbu, čije je glasilo »Sv. Cecilija«.

Akademik dr. Vinko Žganec cijeloga je života bio nošen ljepotom glazbenog izričaja hrvatske pučke duše. Zaljubljen, kako mi je jednom zgodom rekao, u Franju Kuhača i njegovo djelo, još od gimnazijskih dana sakupljao je pučke napjeve i na tom se djelu nije nikada umorio. Kao melograf, harmonizator, obrađivač, znanstvenik i skladatelj djelovao je šezdesetak godina. Njegov dugi radom ispunjeni život prebogat je djelima: zapisao je, obradio i objelodanio mnogo pučkih popijevaka (više od 15.000) među kojima posebno želim istaknuti glazbeni foklor duhovnog i bogoslužnog (liturgijskog) obilježja.¹ U poodmaklim je godinama snimao i poticao da se dovrši snimanje bogoslužnog pjevanja u priobalnom dijelu Hrvatske, posebno u onim mjestima gdje se služba božja obavljala na staroslavenskom jeziku.

Djelovanje akademika dra Vinka Žganca neposredno je bilo povezano uz Cecilijanski pokret u nas. On je, ne samo u časopisu »Sv. Cecilija«, nego i u drugim svojim djelima poticao obnovu crkvene pučke popijevke pokazujući ujedno uzroke poradi kojih nestaje izvornog pučkog pjevanja.² Kao skladatelj napjeva u narodnom duhu, melograf-priređivač pučkih napjeva i harmonizator pučkih napjeva iz starih zbirki crkvenih popijevaka,³ sudjelovao je u Hrvatskom crkvenom kantalu, remek djelu cecilijanskog pokreta u nas.

U svojoj uvijek živoj glazbenoj djelatnosti »nošenoj mladenački poletnom zauzetošću za domaću etnomuzikološku problematiku«,⁴ rado je sudjelovao posljednjih godina svoga života u časopisu »Sv. Cecilija« donoseći izvještaje o proučavanju i snimanju crkvenog i svjetovnog pjevanja na otocima (Hvaru, Krku, Rabu, Pagu) ističući da je

Vinko Žganec

potrebno nastaviti njegovim putem, snimati još nesnimljeno glazbeno blago i prepisivati snimljeno sa magnetofonskih vrpca.

Opraštajući se, dakle, od pokojnog akademika dra Vinka Žganca, zahvaljujemo mu na životnom djelu po kojem će i dalje živjeti u nama. Još više, vjerujemo da ga je trag ljepote narodne duše i žrtva života posvećenog toj ljepoti dovela u život vječne Ljepote.

1. »Narodna pjesma na terenu tako je živo povezana sa crkvenom glazbom da se biološki razvoj muzičkog foklora ne može potpuno i pravo shvatiti bez poznavanje crkvene muzike« (Sv. Cecilija, XXXIX, br. 3, 1969, 79).

2. »Naše je svjetovne pučke popijevke potomstvu sačuvala seoska kolibica, koja je do nedavno ostala izolirana od snažnijeg prodiranja moderne glazbene kulture. Nije tako bilo kod nas sa starim crkvenim pučkim popijevkama. Njih je kod nas uspjelo gotovo posve uništiti i istisnuti iz narodne duše našoj polovičnoj kulturi. Da su pred nekoliko decenija naši stari orguljaši bilježili crkvene pučke popijevke i gajili ih, a ne tražili 'svakojake šarene vrpce i kitnjaste odorčice glazbenikâ malena duha', danas bi i naša crkvena glazba bila drugačija« (Dr. Vinko Žganec: *Zbornik jugoslavenskih pučkih-popijevaka, I. knjiga, 1. svezak*, Zagreb, 1924. 14).

3. Popijevke: »Moj Isuse, Zdravo buđi mladi Kraju, Pjevaj hvale Magdalen«, i druge.

4. Sv. Cecilija, XLVI, br. 2, 1976, 40.